

paa at gjendrive; det behøvede virkelig for største Delen ingen Gjendrivelse, og forsaavidt det behøvede en saadan, saa har det faaet den. Min ærede Collega henholdt sig især til Premierministerens Udtalelse om, hvorledes man maatte forstaae Forbeholdet af de gottorppe Præntensioner, for at man kunde bringe dem i Harmonie med Londontractaten, forstaaet paa den Maade, som han vilde, og han tiltraadte den Forklaring, at, da de ikke ere optagne i Londontractaten, skulde de ikke længere være Arve-Præntensioner, efter deres Ord's Betydning, men de skulde iffun være Forbehold af en vigtig Stemme ved en fremtidig Afgjørelse. Men dette troer jeg nu blev ganske tilstrækkelig gjendrevet. Jeg troer, at det blev tydeligen vist, at denne Forklaring i sig selv var ganske uholdbar, og at min ærede Collega umulig kunde have læst, hvad der om disse Forbehold staaer i den russiske Gesandts Note af samme Dato som Londontractaten, og det Svar, som vor Udenrigsminister igjennem vor Gesandt i London har givet derpaa, thi det er der udtryffeligt sagt, at de, uagtet de ikke vare optagne i Londontractaten, beholdt den samme Kraft og Betydning som forhen. Hermed bortfaldt allerede min ærede Collegas Forklaring af selve denne Tractat; thi man bør ikke forklare samtidige sammenhængende Acter saaledes, at de komme i Strid med hinanden indbyrdes.

Min ærede Collega havde fremdeles i sit Foredrag talt om, at det var nødvendigt, at man havde den samme Arvesølge for det hele Monarchie, og at derfor Kongelovens Arvesølge maatte ophæves; men senere er det tilstrækkeligen blevet paavist, at, naar man paa den Maade taler om den samme Arvesølge, maa man nødvendigviis hermed forbinde et ganske uklart Begreb. Det er jo sikkert, at der foreligger et Forbehold af en særegen agnatisk Arveret for de gottorppe Linier til en Deel af Monarchiet, Lehnshertugdømmet Holsteen, og, naar man da siger: Vi maae have den samme Arvesølge for det hele Monarchie, og altsaa maae vi gjøre Arvesølgen reen agnatisk hos os, ligesom i Holsteen, saa er dette egentlig kun et Ordspil; der vilde derved alene slet ikke fremkommet, hvad man virkelig

kunde kalde den samme Arvesølge for det hele Monarchie eller en virkelig Arvesølgeenehed; denne indtræder paa ingen Maade, blot fordi der følges de samme formelle Arvegangsregler for to Lande, men kun, naar disse Arverettigheder tillige ere forenede hos den samme fyrstelige Linie. Dette er dog saa solefart, som Noget kan være, og den, som ikke veed det, burde egentlig ikke tale med om „samme Arvesølge“ (Hør! Hør!).

Min ærede Collega har idag omtalt, at der ikke kan være en dobbelt Arvesølge for Monarchiet; naar man imidlertid slutter fra, hvad der virkelig bestaaer, til hvad der kan være, er det dog meget vist, at en saadan dobbelt Arvesølge kan finde Sted. En saadan har bestaaet her i Monarchiet siden 1660, altsaa næsten i et Par hundrede Aar, og det kan umuligt være min ærede Collega; som Historiker, ubekjendt, at det kun er en saadan combineret Arveret, der hidtil har holdt Monarchiet sammen. Den reent agnatisk Arveret, som vore Konger havde ifølge ganske andre Rettsadkomster til en Deel af Lehnshertugdømmet Holsteen og senere til det Hele, og dernæst den agnatisk-cognatisk Arvesølge, som havde efter Kongeloven til Kongeriget og dertil hørende Lande, faldt sammen eller vare combinerede sammen, saalænge Kongelovens agnatisk Arvesølge gik frem, og det er derved, at Monarchiet er blevet holdt sammen. Det er virkelig altsaa en dobbelt Arvesølge, der saaledes har holdt det Hele sammen, men da er det ogsaa klart, at der ikke kan være noget Urimeligt eller Modsigende i, at man fortolker Londontractaten og de foregaaende Acter paa den Maade, at de kun stræbe hen til, indtil videre at bevare Monarchiets Integritet ved det samme Middel eller netop paa den samme Maade som hidtil, nemlig ved den agnatisk-cognatisk Arveret hos den ifølge Kongelovens Arvesølge tilkaldte nye mandlige Linie — dog det vil ikke sige Prinds Christian; thi han træder kun midlertidigen ind paa en Andens Begne, men hans Søner med hans Gemalinde Prindsesse Louise, ifølge deres Arveret efter deres Moder, saaledes som det med udtryffeligt Ord staaer i Noten af September 1831 i Forbindelse med den af